EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Osnutek poročila
Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve
o delegaciji na Poljsko

POROČEVALEC: Wolfgang KREISSL-DÖRFLER

Uvod

Delegacija osmih poslancev je odpotovala na Poljsko, kjer sta se jim pridružila dva poljska poslanca, ki sta bila že tam (glej seznam udeležencev – priloga 1). Misiji je predsedoval gospod Patrick GAUBERT (EPP-ED) in poročevalec je bil gospod Wolfgang Kreissl-Dörfler (PES). Obisk je trajal od 1. do 3. aprila 2008.

Delegacija je imela **dva dela** (glej osnutek programa – priloga 2)**:**

- prvi del je potekal v glavnem 1. in 2. aprila ter je obravnaval položaj v zvezi s sprejemom prosilcev za azil in priseljencev na Poljskem
- drugi del je potekal 3. aprila, ko so obiskali Evropsko agencijo za zunanje meje (Frontex).

Ta osnutek poročila obravnava prvi del delegacije, ki se je osredotočil na položaj v zvezi s sprejemom prosilcev za azil in priseljencev na Poljskem.

Namen tega dela delegacije je bil na lastne oči preveriti razmere v zvezi s sprejemom prosilcev za azil in priseljencev na Poljskem ter razumeti način izvajanja nekaterih posebnih evropskih direktiv in uredb:

- Direktiva Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil[1] („direktiva o sprejemu“),
- Direktiva Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah[2](„direktiva o postopku“)

[1] Uradni list L 31, 6.2.2003 str 18–25
[2] Uradni list L 326, 13.12.2005, str. 13–34

- Uredba Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje vloge za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države [1](„uredba Dublin II“),

Okvir

Ta obisk je bil eden od številnih obiskov članov Odbora LIBE, da so si neposredno ogledali pogoje, v katerih živijo priseljenci in prosilci za azil v različnih državah članicah. Ta obisk na Poljskem sledi podobnim delegacijam v Italijo (Lampedusa), Španijo (Seuta in Melilja, Kanarski otoki), Francijo (Pariz), Grčijo (Samos in Atene), Belgijo, Veliko Britanijo, ter na Malto in Nizozemsko.

Program delegacije

Glede na časovne omejitve se je obisk osredotočil na **dva centra: varovan center za tujce Lesznowola** in **varovan center za tujce v Biali Podlaski**. Vendar so se delegati odločili, da bosta **sprejemne centre** obiskali
gospa Urszula GACEK in gospa Genowefa GRABOWSKA v imenu delegacije LIBE; njune ugotovitve se bodo dodale h končnemu poročilu LIBE o tej delegaciji.

Dnevni red delegacije je vključeval (po kronološkem vrstnem redu):

- srečanje z organizacijami in nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju priseljevanja in azilov na Poljskem (torek, 1. aprila 2008)
- uvodno srečanje, namenjeno predstavitvi glavnih smernic poljske azilne politike, z direktorjem urada za tujce, direktorjem oddelka za priseljensko politiko na ministrstvu za notranje zadeve in upravo, direktorjem urada za mednarodno sodelovanje na uradu za tujce ter s predstavniki mejne straže (torek, 1. april 2008)
- srečanje z gospodom Piotrom STACHAŃCZYKOM, državnim podsekretarjem na ministrstvu za notranje zadeve in upravo (sreda, 2. april 2008).

Pred odhodom na Poljsko je delegacija prejela pomembne informacije s strani poljske vlade in tudi z Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNCHR) ter iz naslednjih uradov EU: ECRE, IOM, CCME, Amnesty International, Human Rights Watch, European Association for Human Rights in FIDH.

Člani so tudi prejeli izvode dokumentov UNCHR in nevladnih organizacij ter dokumente poljske vlade o načinih azila in priseljevanja na Poljskem.

Delegacijo je spremljala avdiovizualna služba Evropskega parlamenta v sodelovanju z lokalno TV ekipo in fotografom. Zamisel je bila, da bi predstavili to evropsko dejavnost s programom Evropa po satelitu. Obisk je bil dobro tiskovno pokrit. Novinarjem, fotografom in TV ekipi je bil dovoljen vstop v centre. Zadnji dan, 3. aprila 2008, so poslanci imeli tiskovno konferenco.

Ozadje

Zakonodajni okvir

[1] Uradni list L 50, 25.2.2003, str. 1–10

Nacionalni zakonodajni okvir o tujih državljanih in azilu v osnovi sestavljata:
– zakon z dne 13. junija 2003 o tujcih (zakon o tujcih, ki je bil spremenjen leta 2005 in 2007)
– zakon z dne 13. junija 2003 o dodelitvi zaščite tujcem na ozemlju Republike Poljske.
Nekateri ukrepi v teh zakonih so bili spremenjeni z zakonom z dne 14. julija 2006 o pogojih za vstop in bivanje na ozemlju Poljske.

Zakon o zaščiti tujcev in nekdanji zakon o tujcih iz leta 1997 vsebuje določbe v zvezi s postopki in praksami za priznanje statusa begunca, pojmov varne tretje države in države izvora, dokazano neutemeljenimi primeri, določbami za dopolnilno obliko zaščite, začasno zaščito ter azilom. Poleg tega opisuje pravni položaj otrok brez spremstva, ki zaprosijo za azil, in zagotavlja dodatne mehanizme zaščite za osebe s posebnimi potrebami (žrtve nasilja).

Odgovorni organi za preseljevanje in azilno politiko

Na splošno je za politike preseljevanja ter vprašanja v zvezi z begunci, zakonitimi in nezakonitimi priseljenci odgovorno „Ministerstwo Spraw Wewnetrznych i Administracji“ (*Ministrstvo za notranje zadeve in upravo*).

To ministrstvo ima v pristojnosti „Urzed do Spraw Repatriacji i Cudzoziemcow“ (*poljski urad za tujce*, nekdanji *poljski urad za vračanje in tujce*), ki je odgovorno za upravo BOO, ki organizira in upravlja odprte sprejemne centre.

Pod nadzorom tega ministrstva so tudi „Komenda Glowna Policji“ (*policija*) in „Komenda Glowna Strazy Granicznej“ (*mejne straže*), ki so odgovorne za zaprte centre za pridržanje.

Kdo so priseljenci in prosilci za azil?

Od vstopa v Evropsko unijo maja 2004 sta glavna vira preseljevanja na Poljsko:

- Zakonito in nezakonito priseljevanje državljanov iz držav nekdanje Sovjetske zveze (zlasti Ukrajine in Belorusije), ki iščejo sezonsko delo.
- Množično priseljevanje, zlasti od leta 2002, čečenskih prosilcev za azil, ki sestavljajo 90 % prosilcev za azil.

Azilni postopek

Trenutno obstaja en azilni postopek, vendar se tujcem lahko dodelita dva različna statusa: status begunca in dovoljenje za dopustitev bivanja.

Status begunca se prizna tujcu, ki izpolnjuje pogoje ženevske konvencije, katere članica je Poljska od leta 1991.

Dovoljenje za dopustitev bivanja je bilo uvedeno leta 2003 in od takrat obstaja močna težnja, da se s to obliko zaščite nadomesti status begunca. Upravičenci do dopustitve bivanja uživajo večino pravic, ki jih imajo begunci, vendar so seveda razlike.

Azilni postopek se začne z vlogo, ki jo tujec osebno odda predsedniku urada za vračanje in tujce.

Tujec vloži vlogo za priznanje statusa begunca prek poveljujočega pripadnika divizije mejne straže. Tujec, ki nima dovoljenja za vstop na ozemlje republike Poljske, lahko vlogo odda na

kontrolnem mestu med mejno kontrolo pri vstopu v Republiko Poljsko.

Pripadniki mejne straže obvestijo osebo v njej razumljivem jeziku o postopkih in načelih postopkov za priznanje statusa begunca ter o njenih pravicah in dolžnostih.

Pripadniki mejne straže od osebe zberejo podatke (osebni podatki, država izvora, fotografije in prstni odtisi, vizumi ali dovoljenja za bivanje, način potovanja) in vlogo v roku 48 ur pošljejo predsedniku urada.

Sklep o priznanju ali zavrnitvi statusa begunca se mora izdati v roku 6 mesecev od datuma oddaje vloge. Sklep o zavrnitvi priznanja statusa begunca zaradi očitno neutemeljene vloge se mora izdati v roku 30 dni od datuma oddaje vloge.

Zoper sklepe predsednika urada o priznanju in ukinitvi statusa begunca se je mogoče pritožiti odboru za begunce. Odbor za begunce bo izdal sklep v roku enega meseca od pritožbe tujca.

Tujci, ki oddajo vlogo za status begunca, lahko neomejeno stopajo v stik s predstavnikom Visokega komisariata Združenih narodov za begunce in katero koli organizacijo, ki se zakonsko ukvarja z zadevami beguncev.

Centri za pridržanje – sprejemni centri

Na Poljskem so sprejemni centri (odprti) in centri za pridržanje (zaprti). Velika večina prosilcev za azil na Poljskem je v sprejemnih centrih.

Če oseba vloži vlogo za azil med mejno kontrolo in nima pravice do vstopa na Poljsko, ali če je oseba nezakonito na Poljskem, je lahko pridržana v centru.

Če oseba zakonito vstopi na Poljsko in prosi za azil, lahko na sklep o prošnji za azil počaka na prostosti.

A. Centri za pridržanje

Obstajata dve vrsti centrov za pridržanje v pristojnosti policije ali mejne straže, v katerih so pridržani tuji državljani:

- 5 varovanih centrov za tuje državljane. Center za pridržanje v Lesznowoli, ki lahko sprejme 132 oseb, vodi policija, in v njem se lahko pridržijo družine. Organi so nedavno zgradili in odprli štiri nove varovane centre v krajih Bialystok, Ketrzyn, Biala Podlaska in Przemysl. Gradbena dela je delno financiral evropski sklad za prosilce za azil.

  Celotni seznam je naslednji:

Varovani center za tujce v Lesznowoli (policija)	131 mest
Varovani center za tujce v Przemyślu (mejna straža)	138 mest
Varovani center za tujce v Kętrzynu (mejna straža)	150 mest
Varovani center za tujce v Biali Podlaski (mejna straža)	152 mest
Varovani center za tujce v Białystoku (mejna straža)	142 mest

- 14 zapornih centrov za izgon: za pridržanje tujih državljanov v centrih za izgon mora obstajati sum, da v varovanem centru ne bodo spoštovali veljavnih pravil.

  Prijetja za izgon, ki jih upravlja policija

v Wrocławu	(obnova)	28 mest
v Włocławku		32 mest
v Katovicah	(obnova)	30 mest
v Koninu		30 mest

Prijetja za izgon, ki jih upravlja mejna straža

Območna enota Nadwiślański v Varšavi	49 mest
Območna enota Łużycki v Lubańu	9 mest
Območna enota Pomorski v Szczecinu	33 mest
Območna enota Lubuski v Krosno Odrzańskie	56 mest
Območna enota Sudecki v Kłodzku	3 mesta
Območna enota Karpacki v Nowy Sączu	6 mest
Območna enota Bieszczadzki v Przemyślu	38 mest
Območna enota Warmińsko-Mazurski v Kętrzynu	30 mest
Območna enota Nadbużański v Biali Podlaski	24 mest
Območna enota Podlaski v Białystoku	15 mest

Pravna podlaga za izdajo naloga za pridržanje
Mejna straža ali policija lahko tujce pridržita za največ 48 ur. Po tem mora nalog za pridržanje izdati sodišče.

Pravica do pritožbe zoper nalog za pridržanje
Pripornik ima pravico do pritožbe v roku sedmih dni od dneva prejema sklepa sodišča. Pritožbo sodišče obravnava takoj.

Trajanje pripora
Pripor ne sme trajati dlje od 90 dni, vendar se lahko podaljša za določeno obdobje, če je to potrebno za izvedbo sklepa o izgonu, ki se ni izvedel zaradi tujčeve krivde. Obdobje pridržanja ljudi, ki so v varovanem centru ali objektu zaprti zaradi izgona, ne sme preseči enega leta.

Stik z nevladnimi organizacijami
V skladu z zakonom z dne 13 junija 2003 o tujcih, ima tujec, ki je priprt v varovanem centru ali objektu za ljudi, zaprte zaradi izgona, pravico do stika s: poljskimi organi, diplomatskimi predstavniki in nevladnimi organizacijami. Osebno se lahko sestane z zaupnimi osebami v sobah, ki so namenjene posebej za to.
Pripornik dobi informacije o organizacijah, ki se zakonsko ukvarjajo z zadevami beguncev, v jeziku, ki ga razume. S temi organizacijami lahko stopi v stik pisno ali preko telefona.

Razmere v centrih
Ko je tujec nastanjen v pripornem centru ali varovanem centru za tujce, je takoj zdravniško pregledan in po potrebi se izvede higienizacija.

Ženske in moški so ločeni. Tujci z mladoletniki se nastanijo skupaj. Če je mladoletnik brez spremstva nastanjen v varovanem centru za pridržanje, mora bivati v ločenem delu centra, da nima stika z odraslimi.

Ženske do 7. meseca nosečnosti so lahko nastanjene v centru za pridržanje zaradi izgona. Po tem času se nosečnice premestijo v varovane centre za pridržanje, ki imajo boljšo ureditev.

Tujce, katerih psihofizično stanje je razlog za domnevo, da so bili žrtve nasilja ali invalidnih tujcev se ne namestijo v varovane centre ali centre za pridržanje zaradi izgona.

B. Odprti sprejemni centri

Osebe, ki so vložile vlogo za azil, imajo pravico do pomoči v obdobju poteka postopka in v obdobju 14 dni od vročitve končnega sklepa.

Pomoč je lahko v obliki nastanitve v sprejemnem centru ali finančne pomoči za nastanitev drugje na ozemlju države. Zdravstvena oskrba je zagotovljena vsem. Ta pomoč lahko vključuje dodelitev pomoči za prostovoljno vračanje z ozemlja Republike Poljske.

Mladoletniki brez spremstva so nastanjeni v posebnih centrih ali sirotišnicah s posebnimi oddelki za tuje državljane brez spremstva.

Sprejemne centre upravlja urad za organizacijo centrov za tuje državljane (BOO) v pristojnosti ministrstva za notranje zadeve.
BOO ima svoje centre in najete centre zasebnih podjetij. Leta 2007 je BOO upravljal 20 centrov.

Sprejemni centri na Poljskem [1] na dan 21. februarja 2008:

št.	Center	Število mest	Število tujcev, ki trenutno bivajo v centru
1	Dębak	250	335
2	Łuków	261	286
3	Łomża	240	257
4	Białystok B	210	246
5	Białystok I	295	451
6	Kolonia Horbów	150	51
7	Bezwola	250	386
8	Kołbiel	190	210
9	Lublin	175	247
10	Czerwony Bór	242	290
11	Wołomin	212	209
12	Warszawa-Wola	180	247
13	Moszna	200	241
14	Radom	241	285
15	Linin	330	415
16	Warszawa-Siekierki	200	194
17	Warszawa – Bielany	300	461
18	Leonów	242	245
19	Smoszewo	200	209
20	Puste Łąki	180	215
	Storitve zunaj centrov		966
	Skupaj		6447

Socialno pomoč za prosilce za azil sestavljajo:

- nastanitev v centrih
- prehrana – celostni obrok v menzi
- vozovnice za javni prevoz

[1] Podatki poljske vlade za to delegacijo

- mesečna finančna pomoč za nakup toaletnih izdelkov in „žepnino“
- obleka in obutev.
- jezikovni tečaji poljščine – V vseh centrih imajo otroci in odrasli možnost obiskovati tečaje poljskega jezika. Otroci, ki jih je razvrstil učitelj, lahko gredo v osnovno ali srednjo šolo. Poleg tega so v nekaterih centrih vrtci, ki jih upravljajo prosilci za azil.
- dostop do javnih šol, šolskega materiala in knjig ter kritje stroškov za izobraževanje v šolah
- zdravstvena oskrba v centrih ali zdravljenje zunaj centrov
- finančni prihodek za pokritje lastnih stroškov nastanitve na ozemlju Poljske za prosilca za azil, ki mu je življenje v centru odsvetovano zaradi zdravja ali osebne varnosti.

BOO tudi skrbi za mladoletne tujce brez spremstva: Delavec v BOO, imenovan za skrbnika mladoletnika, nadzira zagotavljanje takšnemu mladoletniku ustrezne bivalne pogoje, dostop do izobrazbe in zdravniške oskrbe, sodeluje pri načrtovanju njegovega prostega časa, vključno s kulturnimi, sprostitvenimi in športnimi dejavnostmi, je v stiku z nacionalnimi in mednarodnimi organizacije, katerih zakonski cilj je poskrbeti za dobrobit mladoletnikov ali beguncev, da se najdejo njihovi družinski člani.

Srečanje z organizacijami in nevladnimi organizacijami, torek, 1. april 2008

Prvi dan so delegati imeli delovno kosilo z naslednjimi organizacijami, ki redno obiskujejo centre za pridržanje ali so kako drugače dejavne na področju azilov in priseljevanja (glej prilogo 3):

- Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR),
- Amnesty International – poljski oddelek,
- Mednarodna organizacija za preseljevanje (IOM) – poljski oddelek,
- Helsinška fundacija za človekove pravice na Poljskem,
- Karitas Poljska,
- Center za brezplačno pravno pomoč Halina Niec,
- Poljska humanitarna organizacija,
- Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (združenje za pravno posredovanje),
- Pravna klinika na Varšavski univerzi,
- Fundacija pravne države,
- Center za raziskovanje preseljevanja (CMR),
- Varšavska šola za socialno psihologijo.

UNHCR in nevladne organizacije so začele s predstavitvijo svojih dejavnosti. Navedli so, da jim zaradi povečevanja števila beguncev primanjkuje osebja, da bi lahko nadaljevali z enako ravnijo dejavnosti kot prej.

Organizacije so podale kratko **predstavitev sistema**.

Nevladne organizacije so potrdile, da je na Poljskem velika večina prosilcev za azil nastanjena v sprejemnih centrih. Ob koncu leta 2007 je bilo 21 centrov s 6281 nastanjenimi osebami. Le 600 – 700 ljudi je bilo v centrih za pridržanje.

Leta 2007 so pritok novih prosilcev za azil, ponovne vloge in vrnitev prosilcev za azil na podlagi uredbe Dublin II (571 oseb) povzročili prenatrpanost obstoječih sprejemnih objektov

v državi. Oblasti so zato morale povečati število takšnih objektov.

Nevladne organizacije so spomnile, da obstajata dve vrsti centrov za pridržanje. Zaporni centri za izgon imajo strožje pogoje za zapornike – tja ne more biti poslan vsak, vendar je lahko v primeru povečanega pritoka priseljencev in prosilcev za azil več ljudi nameščenih v teh centrih.

Nevladne organizacije so razložile **razliko med statusom begunca v skladu z ženevsko konvencijo in dovoljenje za dopustitev bivanja.**

Nevladne organizacije skrbi način, na katerega poljski organi razlagajo ženevsko konvencijo: Poljska zahteva, da se pokaže *osebni* strah pred preganjanjem, da se lahko pridobi status begunca v skladu z ženevsko konvencijo. Poleg tega poljski organi v svojem političnem mnenju konvencijo razlagajo precej strogo.

Dovoljenje za dopustitev bivanja je ena od oblik zaščite za tujce. Tujec lahko to dovoljenje prejme, če:
a) je njegova vrnitev mogoča le v državo, v kateri bi bilo njegovo življenje ogroženo, kjer bi bil deležen mučenja, ponižujočega in nečloveškega ravnanja ter prisilnega dela, kjer bi bil prikrajšan za pravično sojenje ali obsojen brez vsake pravne podlage.

b) njegova vrnitev ni mogoča zaradi razlogov, ki niso odvisni od odgovornega organa za izvedbo sklepa.

Tujec lahko prejme dovoljenje za dopustitev bivanja, če se po sklepu poljskega sodstva ali ministrstva za pravosodje njegova premestitev v smeri druge države ne odobri.

Begunci in osebe s priznanim dovoljenjem za dopustitev bivanja imajo enake socialne pravice kot poljski državljani. Upravičeni so do socialne pomoči na podlagi zakona o socialni pomoči z dne 12. marca 2004. Vendar je status dopustitve bivanja v nekaterih pogledih slabši od statusa begunca: na primer, program za vključevanje posameznikov (finančna pomoč in jezikovni tečaji) se zagotovi le priznanim beguncem, ne pa tudi imetnikom dovoljenja za dopustitev bivanja.

Pravna pomoč
Razen postopka pred sodiščem ne obstaja noben drug javni sistem pravne pomoči. Pravno pomoč zagotavljajo nevladne organizacije. Po podatkih UNHCR poskuša vlada ustanoviti javni sistem pravne pomoči; zakonodajni predlog mora Parlament pregledati v drugi polovici leta 2008.

Otroci
Tujih mladoletnih državljanov brez spremstva, starih manj kot 17 let, se ne sme pripreti. Nastanjeni so v centrih za otroke, kjer imajo dobre življenjske pogoje in dostop do izobrazbe.

Otroci, ki so v spremstvu svoje družine, so lahko v centrih za pridržanje nastanjeni skupaj s svojo družino; v teh centrih ni ustreznega dostopa do izobrazbe.

Pripombe o centrih za pridržanje

Trajanje pridržanja: V skladu z nevladnimi organizacijami so lahko ljudje pridržani do 12 mesecev.

Pritožba zoper pridržanje
Po mnenju nevladnih organizacij obdobje sedem dni za pritožbo ni dovolj, da bi lahko priporniki stopili v stik s strokovnjaki in dobili od njih povratne informacije. V veliko primerih stopijo v stik z združenjem Halina Nieć s sedežem v Krakovu in helsinško fundacijo s sedežem v Varšavi, vendar pogosto ni dovolj časa za postopek in zbiranje informacij.

Razmere med pridržanjem
Po mnenju nevladnih organizacij so razmere slabe: priporniki so predolgo zaprti v svoje celice, omejitve gibanja na prostem, pomanjkanje družbeno rekreativnih dejavnosti, težave pri komuniciranju z osebjem (jezikovne ovire). Po mnenju nevladnih organizacij bi moralo osebje biti bolje usposobljeno, zlasti pri govorjenju tujih jezikov, in moralo bi biti več socialnih delavcev.

Kadar je mogoče, so priporniki nastanjeni glede na jezikovne in kulturne skupine. Moški in ženske so nastanjeni ločeno. Družin in mladoletnikov se ne sme pripreti zaradi izgona. Poslani so v varovani center za tujce Lesznowola.

Po mnenju nevladnih organizacij sanitarni prostori niso v skladu s higienskimi merili. Ti prostori ne ustrezajo številu pridržanih in se morajo v celoti obnoviti.

Dostop do zdravstvene oskrbe: nevladne organizacije opozarjajo, da mora biti v skladu s poljsko zakonodajo zdravstvena pomoč, vključno z duševnim zdravjem, enakovredno zagotovljena za tujce, kot za poljske državljane, na enaki podlagi in v enakem obsegu. Vendar so v praksi tujci redko napoteni k specialistom – za kar se zdi razlog tudi splošno pomanjkanje specialistov. Poleg tega se zdi, da v teh centrih sploh ni zdravnikov, ki bi bili nenehno prisotni, ampak jih je treba poklicati.

Stik z zunanjim svetom – Po mnenju nevladnih organizacij pri tem ni ovir. To je pozitivno: priporniki lahko stopijo v stik z nevladnimi organizacijami, odvetniki, diplomatskimi predstavniki, družinskimi člani, prijatelji in duhovniki preko telefona, faksa, osebno ali v pisni obliki tako pogosto, kot želijo, vendar nimajo dostopa do elektronske pošte ali interneta. Vendar so nevladne organizacije zaskrbljene zaradi dejstva, da so štirje na novo zgrajeni centri na Poljskem zelo izolirani, zaradi česar je stik z zunanjim svetom v praksi zelo otežen.

Informacije za pripornike – Informacije o statusu tujcev in njihovih pravicah tujec prejme ob začetku pridržanja. Obveščen je o svojih pravicah kot tujec v jeziku, ki ga razume. Pojasnijo se jim razlogi za pridržanje in odstranitev. Vendar po mnenju nevladnih organizacij dejansko ne razumejo azilnega postopka in pravnih možnosti za pritožbo zoper nalog za pridržanje. Informacije o možnostih stika z UNHCR in nevladnimi organizacijami so v celoti razpoložljive.

Dostop do odvetnikov v objektih za pridržanje je otežen, ker ni državnega sistema pravne pomoči. Dostopni so le odvetniki nevladnih organizacij. Na področjih pridržanja pravno pomoč nudi manj kot deset odvetnikov. Center za pravno pomoč Halina Nieć nudi redna posvetovanja v Lesznowoli, vendar ne more zadostiti vsem potrebam na tem področju. Drugi prostori za pridržanje so brez pomoči.

Pripombe o sprejemnih centrih

Po podatkih nevladnih organizacij so v vsakem objektu sobe za druženje/molitev in sobe, kjer

se lahko igrajo in učijo otroci. Standard opreme v takšnih sobah je različen. S finančnimi sredstvi EU je urad za tujce posodobil ponudbo opreme, zbirk knjig v tujem jeziku in učnih orodij v sprejemnih centrih. V več centrih so naredili računalniške sobe. V nekaterih sprejemnih centrih so na voljo vrtci.

Socialna pomoč, ki je trenutno na voljo ljudem v sprejemnih centrih, je nezadostna in organi se morajo spodbuditi, da povečajo število socialnih delavcev.

Pravna pomoč – Pravno pomoč zagotavljajo nevladne organizacije v večini sprejemnih centrov in tudi v svojih prostorih. Vendar so zadevne nevladne organizacije zelo oddaljene od nekaterih sprejemnih centrov, zaradi česar je dostop do njihove pomoči omejen na določena območja bivanja in za invalide. Finančne omejitve agencij so prav tako omejile njihove obiske.

Izobrazba
Po podatkih UNHCR imajo vsi otroci, ki so prosilci za azil in begunci, dostop do brezplačnega nacionalnega osnovnega in srednješolskega izobraževanja. Septembra 2007 je bila stopnja udeležbe 97 % (836 otrok). Več kot 70 šol sprejema otroke, ki so begunci in prosilci za azil.

Vendar je pri izobraževanju veliko omejitev: poleg začetnih jezikovnih ovir tudi ni vzpostavljen mehanizem za spodbujanje vključevanja tujih otrok v poljski izobraževalni sistem.

Sodelovanje s poljskimi organi
UNHCR je delegaciji posredoval svojo izkušnjo s sodelovanjem s poljskimi organi: predstavniku UNHCR se je omogočil prost dostop do vseh centrov (odprtih in zaprtih); včasih organi pokličejo nevladne organizacije, da pomagajo beguncem. Med pripravo zakonodaje se organi posvetujejo z UNHCR in nevladnimi organizacijami.

Financiranje nevladnih organizacij
Razpravljalo se je tudi o financiranju nevladnih organizacij. Organizacije so povedale, da se financirajo iz skladov Evropskega sklada za begunce; vendar imajo velike težave s sofinanciranjem projektov (trenutno je potrebno sofinanciranje v višini 25 %). Iz UNHCR so sporočili, da bo raven financiranja leta 2008 znašala 15 %.

Srečanje z organi, odgovornimi za priseljevanje in azile, torek, 1. april 2008

Prvi dan je potekalo uvodno srečanje, namenjeno predstavitvi glavnih smernic poljske azilne politike, z direktorjem urada za tujce, direktorjem oddelka za priseljensko politiko na ministrstvu za notranje zadeve in upravo, direktorjem urada za mednarodno sodelovanje na uradu za tujce ter s predstavniki mejne straže.

Organi so delegaciji pojasnili položaj in zaščito tujcev na ozemlju Republike Poljske.

Predstavili so temeljne poljske pravne akte o preseljevanju, glavne vladne upravne organe, ki delujejo na področju preseljevanja, naloge urada za tujce, glavne institucije in nevladne organe, ki delujejo na področju preseljevanja.

Poleg tega so predstavili pregled preseljevanja na Poljsko med leti 2004–2007, pregled preseljevanja na Poljsko (večjih narodnosti– Ukrajinci, Belorusi, Rusi, Armenci, Vietnamci in

drugi).

Pojasnili so oblike zaščite za tujce na ozemlju Republike Poljske. Tujcem na ozemlju Republike Poljske so na voljo naslednje oblike zaščite:

- status begunca v skladu z ženevsko konvencijo iz leta 1951 in Newyorškega protokola iz leta 1967,
- azil,
- dovoljenje za dopustitev bivanja,
- začasna zaščita.

Govorniki so predstavili tudi sistem za obravnavanje vlog za status begunca:

Postopki za dodelitev statusa begunca

Faza 1
Vloge za status begunca, ki se bodo priznale, in so predložene direktorju urada za tujce prek:

- vodje enote mejne straže, odgovorne za Varšavo (za tujce, ki živijo na Poljskem)
- vodij enot mejne straže (ob vstopu na ozemlje Republike Poljske)

Faza 2
Vloga se posreduje direktorju urada za tujce

Možnosti:

1. Dublinski postopek
2. Postopki za dodelitev statusa begunca
3. Pospešeni postopki za dodelitev statusa begunca (kadar je vloga očitno neupravičena)

Faza 3
Subjekt prve stopnje – direktor urada za tujce
Možnosti:

1. Priznan status begunca v skladu z ženevsko konvencijo (1951)
2. Izvod ženevske potne listine
3. Zavrnitev statusa begunca in dovoljenje za dopustitev bivanja
4. Zavrnitev statusa begunca in izdaja naloga za zapustitev ozemlja Republike Poljske

Faza 4
Subjekt druge stopnje – Svet za begunce
Možnosti:

1. Priznanje statusa begunca
2. Odobren sklep subjekta prve stopnje – Vojvodstvo/glavno upravno sodišče
3. Odobren sklep subjekta prve stopnje in dovoljenje za dopustitev bivanja – Vojvodstvo/glavno upravno sodišče
4. Vloga, poslana v ponovni pregled

Postopek:

Prvi primer: Tujec nima odobritve za vstop ali bivanje ---
Možnosti:

1. *Tujec, nastanjen zunaj centra*

2. *Tujec, nastanjen v centru (na željo tujca)*
3. *Tujec, nastanjen v varovanem centru, ali izvedba naloga za odvzem prostosti pred izgonom (v skladu s sodnim sklepom za obdobje 30 dni, ki se lahko podaljša na največ 1 leto) – Ne velja za: mladoletnike brez spremstva in tujce, katerih telesno in duševno stanje kaže, da so invalidi ali žrtve nasilja*

Drugi primer: Tujec ima odobritev za vstop ali bivanje
Možnosti:

4. *Tujec, nastanjen zunaj centra*
5. *Tujec, nastanjen v centru (na željo tujca)*

Predstavili so vloge za status begunca in njihove rešitve v obdobju 2001–2007.

Stopnje priznavanja v letu 2006 in 2007:
Leta 2006 je za azil na Poljskem zaprosilo 7 092 oseb. Status begunca se je priznal 423 osebam in 2 048 oseb je prejelo dovoljenje za dopustitev bivanja.

Leta 2007 je za azil zaprosilo 10 048 oseb. Status begunca se je odobri 116 osebam in 2 866 oseb je prejelo dovoljenje za dopustitev bivanja v prvi stopnji.

Od teh 10 048 oseb, ki so zaprosile za azil, jih je bilo 8 415 etničnih čečenskih državljanov Ruske federacije.

Organi so tudi pojasnili pojem dopustitve bivanja
Sklep o zavrnitvi statusa begunca za tujce lahko vključuje dovoljenje za dopustitev bivanja, če je tujec lahko izgnan le v državo, v kateri:

- so njegova pravica do življenja, svoboda in osebna varnost ogroženi,
- je lahko žrtev nasilja, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja ali
- se od njega lahko zahteva opravljanje prisilnega dela,
- se mu lahko odvzame pravica do pravičnega sojenja, ali
- je lahko deležen kaznovanja brez pravne podlage,

kot je določeno v Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin iz leta 1950.

Organi so tudi pojasnili dublinski postopek (Uredba Sveta (ES) št. 343/2003).

Največja skupina tujcev, zajeta v dublinskem postopku v obdobju 2004–2007, so bili čečenski državljani Ruske federacije.
Glavne države, v katere in iz katerih so potekale premestitve, so bile:
Avstrija, Belgija, Francija, Norveška in Nemčija.

Pomoč za tujce, ki zaprosijo za status begunca
Tujec, ki je predmet vloge za status begunca, lahko zaprosi za pomoč za obdobje postopka in za obdobje 14 dni od datuma končne odločitve (to obdobje se lahko podaljša za največ 3 mesece).

Nekateri tujci so nastanjeni v centru, drugi prejmejo gotovino za pokritje osebnih stroškov med bivanjem na ozemlju Republike Poljske. Vsem je zagotovljena zdravstvena oskrba.

Organi so predstavili predlog spremembe zakona z dne 13. junija 2003 o dodelitvi zaščite tujcem na ozemlju Republike Poljske.

Parlament Republike Poljske je dne 18. marca 2008 sprejel zakon o spremembah zakona o dodelitvi zaščite tujcem na ozemlju Republike Poljske. Pričakuje se, da bodo nove določbe začele veljati v sredini maja leta 2008.

Cilj je tudi uskladitev nacionalne zakonodaje z veljavno zakonodajo EU prek prenosa naslednjih določb:

- Direktiva Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih za priznanje statusa begunca ali osebe, ki iz drugačnih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, državljanom tretjih držav ali osebam brez državljanstva ter o vsebini take zaščite.
- Direktiva Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah.

Srečanje s Piotrom STACHAŃCZYKOM, državnim podsekretarjem na ministrstvu za notranje zadeve in upravo, sreda, 2. april 2008

Državni podsekretar Piotr Stachańczyk je med drugim odgovoren za oddelek za državljanstvo in vračanje v domovino, oddelek za migracijsko politiko, pravni oddelek in evropske programe (organ za izvajanje).

Srečanje je bilo v sredo, 2. aprila 2008. To je bila dobra priložnost za dodatno razlago azilnega sistema na Poljskem ter delovanja odprtih in zaprtih centrov za priseljence in prosilce za azil.

Razprava se je začela z razlikami med *sprejemom* prosilcev za azil, kar velja za večino prosilcev, in *pridržanjem* prosilcev za azil. Minister je potrdil, da so na voljo pravna sredstva za pritožbo zoper pridržanje ter da mladi brez spremstva, ranljive osebe in invalidi niso pridržani.

Razprava se je nadaljevala s temami o dublinskem postopku, pojmu očitno neupravičenega postopka in standardnim postopkom za begunce.

Ministru je bilo zastavljeno vprašanje, koliko tujcev je bilo predanih na podlagi izvajanja dublinskega postopka.

Poljska stran je morala prevzeti odgovornost za obravnavo naslednjih prošenj za pridobitev statusa begunca:

- 2004 (1. maj–31. december) – 356 tujcev,
- 2005 – 1197 tujcev,
- 2006 – 1418 tujcev,
- 2007 – 1237 tujcev.

Poljska stran je drugim državam članicam Evropske unije predala:

- 2004 (1. maj–31. december) – 11 tujcev,

- 2005 – 134 tujcev,
- 2006 – 174 tujcev,
- 2007 – 68 tujcev.

Drugo obravnavano vprašanje je bilo dopustitev bivanja. Minister je povedal, da je bilo od leta 2003 izdanih približno 7000 takih dovoljenj. Po njegovem mnenju se pri tem v primerjavi s statusom begunca pogrešajo element vključevanja in ženevske potne listine. Minister je potrdil, da imajo imetniki dovoljenja za dopustitev bivanja različne pravice, med drugim pravico do potovanja po schengenskem območju.

Minister je v zvezi z mladoletnimi prosilci za azil potrdil da ima 97 % teh prosilcev dostop do rednega izobraževanja v poljskih šolah skupaj s poljskimi otroki. Vendar izobraževanje ni stalno zagotovljeno v centrih za pridržanje. Vlada namerava izboljšati ta položaj: zdaj so objavljena izobraževalna delovna mesta za izvajalce usposabljanja, učitelje in socialne delavce.

Drugo vprašanje je povezano z razčlenitvijo prosilcev za azil glede na narodnost. Minister je razložil, da jih je 90 % iz Ruske federacije. Drugi so iz Belorusije, Ukrajine, Pakistana in Šrilanke.

Poljska je za nekatere priseljence tranzitna država, za priseljence iz Armenije in Vietnama pa je končna namembna država.

Zastavljeno je bilo vprašanje, ali se število nezakonitih priseljencev povečuje, če se poveča cena vizumov. Minister je povedal, da ne.

Obisk centrov

1. VAROVAN CENTER ZA TUJCE V LESZNOWOLI

V torek, 1. aprila 2008, so člani delegacije obiskali varovan center za tujce v Lesznowoli.

Predstavniki urada za tujce ter ministrstva za notranje zadeve in upravo so pospremili delegacijo Evropskega parlamenta in članom delegacije predložili podatke o centru.

Varovan center za tujce v Lesznowoli je približno 10 km oddaljen od kraja Grójec in 45 km od Varšave. To je star center, ki ga nadzira policija. Poslopje je bilo zgrajeno leta 1996 in obnovljeno leta 2006. Obnova poteka vsaki dve leti. Poslopje lahko v dveh zgradbah sprejme največ 131 oseb. V zgradbi za moške je prostor za 100 oseb, v zgradbi za ženske in družine pa do 31 oseb. Območje je veliko 2 hektarja, vključno z 1 hektarjem travnika. V prihodnje bodo center upravljale mejne straže.

To je upravni prostor za pridržanje, ki je namenjen prosilcem za azil in prebivalcem tretjih držav, ki prebivajo nezakonito. Ta center sprejema tudi družine in otroke, matere samohranilke in bolnike, ki jih ni mogoče namestiti v prostore za osebe, aretirane za namen izgona.

Center ima dve zgradbi – eno za ženske in družine ter eno za moške.
Delegacija se je srečala s pridržanimi osebami iz različnih držav: Vietnama, Čečenije, Pakistana, Armenije in Belorusije.

Pridržane osebe so nastanjene glede na jezikovne in kulturne skupine.

Nekatere sobe so bile čiste in lepo opremljene, druge pa ne, odvisno od prebivalcev in njihovega prizadevanja.

Pogoji so slabi. V centru je na voljo jedilnica, ni pa prostorov za otroke, kot je igralnica ali igrišče, poleg tega pa ni na voljo izobraževalnega gradiva. Šoloobvezni otroci ne morejo obiskovati šole.

Za tako število pridržanih oseb ni dovolj sanitarnih prostorov. So umazani, zlasti v moškem delu, in jasno je, da bi jih bilo treba obnoviti.

Na voljo je knjižnica z nekaj knjigami v različnih jezikih (ruščini, angleščini in poljščini) ter nekaj časopisov v tujih jezikih.

Pridržane osebe imajo dostop na prosto na prostorno dvorišče s travo in drevesi, okrog katerega je zid z varnostnimi elementi. Vendar je dostop na prosto omejen na le nekaj ur na dan, tudi za otroke.

Stiki z zunanjim svetom niso omejeni, vendar so v praksi težko izvedljivi zaradi oddaljenosti centra. Pridržane osebe nimajo dostopa do elektronske pošte ali interneta.

2. VAROVAN CENTER ZA TUJCE V BIAŁI PODLASKI (VAROVAN CENTER IN CENTER ZA PRIDRŽANJE PRED IZGONOM V BIAŁI PODLASKI)

V sredo, 2. aprila 2008, je bil obiskan drug center, tj. varovan center za tujce v Biali Podlaski.

To je eden od štirih centrov, ki so bili pred nedavnim zgrajeni na Poljskem. Tujce je začel sprejemati konec januarja 2008.

Center upravljajo mejne straže. Predstavnik mejnih straž ter ministrstva za notranje zadeve in upravo je spremljal delegacijo Evropskega parlamenta in njenim članom izčrpno predstavil delovanje mejnih straž na tem področju.

Center ima sodobno opremo in prostore ter veliko dvorišče. Videti je primeren za sprejem ljudi, čeprav je zaradi bodečih žic podoben zaporu.

Pred obiskom so organi centrov pripravili predstavitev za delegacijo.
Predstavili so določbe v zvezi z delovanjem varovanih centrov in centrov za pridržanje pred izgonom.

Pojasnili so, da je tujec nameščen v varovani center, če:

- je to bistveno za ustrezno izvajanje postopkov v zvezi z izgonom ali odvzemom dovoljenja za namestitev v državi ali dovoljenja za bivanje kot rezidenta EU za daljši čas;
- obstaja utemeljen sum, da se bo tujec izognil izvršitvi naloga za izgon ali odločitvi o odvzemu dovoljenja za namestitev ali dovoljenja za bivanje kot rezidenta EU za daljši čas;
- tujec nezakonito prestopi mejo ali poskusi nezakonito prestopiti mejo, če ni bil prijet neposredno na meji.

Tujec je nameščen v varovani center ali pridržan pred izgonom v skladu s sodno odločbo.

Organi centra so delegaciji predložili statistične podatke o tujih prebivalcih centra.

Tujci, nameščeni v varovani center in center za pridržanje pred izgonom v Biali Podlaski. (od 31. januarja 2008 do 1. aprila 2008)

Državljanstvo	Število oseb v centru za pridržanje pred izgonom	Število oseb v varovanem centru
armensko	1	3
kitajsko	4	
rusko	2	27
tunizijsko	1	
ukrajinsko	1	
vietnamsko	11	
	Skupaj 20	Skupaj 30

Devet od navedenih oseb je izjavilo, da namerava zaprositi za status begunca.

Ob obisku so bile v centru nameščene naslednje osebe:

Državljanstvo	Število oseb v centru za pridržanje pred izgonom	Število oseb v varovanem centru
kitajsko	4	
rusko	0	16
ukrajinsko	1	
vietnamsko	4	
	Skupaj 9	Skupaj 16

Center ima več oddelkov:

- oddelek za ženske, 50 mest,
- oddelek za moške, 70 mest,
- oddelek za družine in mladoletnike, 32 mest,
- stanovanjski prostori centra za pridržanje, 24 mest,
- prostori za zdravstveno oskrbo.

Na voljo je oddelek za izobraževanje, ki je odgovoren za:

- organizacijo in vodenje dejavnosti za prosti čas in športnih dejavnosti za prebivalce centra,
- dejavnosti za omogočanje razvoja mladoletnikov v varovanem centru,
- skrb za mladoletnike brez spremstva v varovanem centru,
- upravljanje knjižnice in opredelitev potrebe po dodatnem knjižničnem gradivu v jezikih tujih prebivalcev centra ter dodatnem gradivu z informacijami o pravicah tujcev na ozemlju Republike Poljske in drugih držav članic EU,
- pogovori s prebivalci centra, da bi se odkrile žrtve trgovine z ljudmi.

- Na voljo sta tudi skupina za spremstvo, ki je odgovorna za prevoz tujcev, spremljanje prebivalcev centra v zdravstvene ustanove, nadzor oseb, ki se zdravijo v bolnišnici (vključno s štiriindvajseturnim nadzorom), in oddelek za vodenje evidenc, ki je zadolžen za sprejemanje in obdelavo registracije tujcev, odpust tujcev, odprtje in posodabljanje osebnih datotek itd.

Med našim obiskom je bilo v centru zelo malo ljudi, več družin z majhnimi otroki pa je povedalo, da bodo kmalu odšle v odprti center.

Med obiskom v centru ni bilo zdravnika in socialnega delavca.

3. SPREJEMNI CENTER V LININU

Obisk centra je vodila Urszula GACEK 18. aprila 2008.

Center lahko sprejme 330 ljudi. Zdaj je v njem 433 prebivalcev, od katerih bi jih 50 moralo zapustiti center, vendar tam ostajajo na svojo željo, večinoma zato, ker iščejo drugo nastanitev.

V centru ni mladoletnikov brez spremstva. Velika večina so družine z otroki. V njem je tudi majhna skupina samskih moških.

Otroci imajo možnost izobraževanja. Predšolski otroci imajo na voljo vrtec. Starejši otroci, ki so pravkar prišli na Poljsko, imajo v centru učne ure, dokler ne začnejo obiskovati rednih lokalnih šole (tj. pridobijo nekaj osnovnega znanja poljskega jezika). Hitro začnejo obiskovati pet lokalnih šol. Po šoli je organiziran krožek, kjer se zagotavlja pomoč pri reševanju domačih nalog, organiziran pa je tudi nadaljevalni tečaj poljskega jezika.

V centru ni tolmačev. Skoraj vsi prebivalci prihajajo iz Čečenije. Govorijo rusko. Osebje v centru govori rusko. Uvajanje in začetni del potekata v ruščini.

Pravno zastopanje zagotavljajo nevladne organizacije. Različne nevladne organizacije zagotavljajo tudi poletne tabore za otroke in poklicno usposabljanje. Najtesnejše sodelovanje je z organizacijo PAH (Polska Akcja Humanitarna).

Najdaljša dolžina bivanja v centru je štiri leta.

V centru ni paznikov. To je odprta ustanova. Prebivalci lahko prihajajo in odhajajo, kakor želijo.

V centru je redno prisoten psiholog. V centru je zdravstvena služba, kjer zdravnik in medicinska sestra delata med običajnim delovnim časom. Nujni primeri izven delovnega časa se obravnavajo v lokalnih zdravstvenih ustanovah in bolnišnicah. Bolniki se lahko odločijo za zdravljenje izven centra. Zobozdravstvene storitve in specialistični pregledi so na voljo zunaj centra. Prebivalcem ni treba plačati zdravljenja; prav tako jim ni treba plačati zdravil.

Dejavnosti so na voljo podnevi. Vključujejo tečaj šivanja in poljskega jezika. V preteklosti so bili organizirani frizerski tečaji in tečaji manikiranja ter poklicno usposabljanje, ki je bolj primerno za moške prebivalce centra (gradbeništvo, učne ure vožnje za težka tovorna vozila). Vendar prebivalci, zlasti moški, veliko teh dejavnosti niso obiskovali.

V centru za pridržanje je mošeja.

Prebivalci nimajo pravice do dela, razen če je obdelava njihove prošnje daljša od enega leta. Prosilci za azil tudi v skladu z direktivo o pogojih sprejema eno leto nimajo dostopa do trga dela.

Vsak prebivalec dobi mesečno nadomestilo 70 PLN. Poleg tega dobi vsak predšolski in šoloobvezni otrok 9 PLN za hrano na dan. Starši morajo pripravljati obroke za otroke sami iz živil, ki jih kupujejo v lokalnih trgovinah. Odrasli dobijo v menzi tri obroke na dan. Pogosto je denar za hrano otrok pravzaprav „plača“ družine. Stroški prevoza na zdravniške preglede in drugih potrebnih potovanj se povrnejo. Otroci imajo brezplačen avtobusni prevoz v šolo. Njihove šolske knjige in uniforme so brezplačne.

Bivališče je preprosto, vendar dovolj veliko. Družine so nastanjene v sobah za 4, 6 ali 8 oseb. Družine nikoli ne živijo z osebami, ki niso družinski člani. Zdaj nekaj družin živi v prilagojenih spalnicah, vendar sta zasebnost in intimnost zagotovljeni za vse družine. Dostop do skupne kuhinje in kopalnice je ustrezen. Ti prostori so bili pred kratkim obnovljeni (leta 2005) in so v dobrem stanju. Čistoča v skupnih prostorih je odvisna od tega, ali so stanovalci pripravljeni počistiti za sabo. Eno stanovanjsko poslopje je imelo izjemno čiste skupne prostore. Drugo je bilo precej bolj umazano.

Obroki v menzi so uravnoteženi. Upoštevajo se prehranske zahteve pretežno muslimanskih stanovalcev, na voljo pa je tudi hrana za vegetarijance.

Otroci imajo na voljo učne ure po šoli, dobro opremljeno igrišče in poletni tabor, ki ga organizirajo prostovoljci nevladnih organizacij.

Večina prebivalcev ima prenosne telefone (telefonska govorilnica v centru se zelo redko uporablja). V centru ni dostopa do interneta iz tehničnih razlogov (precejšnja oddaljenost).

Splošne ugotovitve poročevalca

Glede na to, da se je morala Poljska kot nova država članica spopasti z velikimi izzivi, in glede na vedno večji pritisk zaradi določbe iz uredbe Dublin II je bila naša delegacija pozitivno presenečena. Pogoji v centrih so bili na splošno dobri, poleg tega pa smo bili navdušeni nad dobrim vzdušjem med našim obiskom. Zelo pozitivno je, da noben prosilec za azil ni bil pridržan v priporu in da mladoletniki niso bili ločeni v zaprtih centrih. Zato spodbujamo vlado, da nadaljuje s to prakso.

Priporočila

Čeprav so bili centri na splošno v dobrem stanju, so vseeno mogoče nekatere izboljšave. Zato močno priporočamo:

1. Obnovo opreme in sanitarnih standardov

- Stare centre, ki nimajo vse potrebne opreme in ne izpolnjujejo sanitarnih standardov, je treba čim prej obnoviti. Organi morajo za osebe, ki so pridržane v Lezsnowoli, najti rešitev za nadomestno kratkotrajno nastanitev med obnovo.

2. Pridržanje kot zadnjo možnost

- Izogniti se je treba pridržanju otrok, tudi če so brez spremstva. V vseh primerih, v katerih morajo biti otroci s svojimi starši, je treba starše obravnavati drugače. Nepomembnejša sta socialno skrbstvo in izobraževanje otrok.
- Namesto pridržanja družin je treba preučiti druge rešitve.
- Prepovedati je treba pridržanje nosečnic.
- Kar zadeva veliko število prostorov za osamitev – osamitev se lahko sprejme le kot izredni ukrep, kadar so osebe nasilne. Osamitev mora biti uporabljena kot zadnja možnost.

3. Uporabo določb za ranljive osebe in zagotavljanje redne zdravniške oskrbe pridržanih oseb

- Zagotoviti je treba uporabo določb v zvezi ranljivimi osebami v praksi.
- Zagotoviti je treba redno ali stalno zdravstveno, psihološko in psihiatrično oskrbo za pridržane osebe.

4. Dostop do brezplačne pravne pomoči

- Omogočiti je treba dostop do odvetnikov in brezplačne pravne pomoči. Pozivamo vlado, da sprejme zakon o zagotavljanju pravnega zastopanja.

Na koncu pozivamo Poljsko, da čim prej uvede status subsidiarne zaščite v skladu z direktivo 2005/85/ES, da bi se odpravila pravna praznina statusa dopustitve bivanja.

ANNEX 1

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

European Parliament
Committee on civil liberties, justice and home affairs
Delegation to Poland
1-3 April 2008

LIST OF PARTICIPANTS 11

Version 31.03.2008

MEMBERS OF THE EUROPEAN PARLIAMENT

Patrick GAUBERT (Head of delegation)
Wolfgang KREISSL-DÖRFLER (Rapporteur)

Martine ROURE
Bill NEWTON DUNN
Simon BUSUTTIL
Agustín DÍAZ DE MERA GARCÍA CONSUEGRA
Bárbara DÜHRKOP DÜHRKOP
Jean LAMBERT

Urszula GACEK (hors quota)
Genowefa GRABOWSKA (hors quota)

ASSISTANTS TO MEMBERS

Ouarda BENSOUAG (assistant to Patrick Gaubert)
Pauline CHAIGNE (assistant to Martine Roure)
Nadia EL BENNICH (assistant to Bill Newton Dunn)
Rachel SHEPPARD (assistant to Jean Lambert)

STAFF OF THE POLITICAL GROUPS

Joelle FISS (ALDE)
Annie LEMARCHAL (PES)
Christine SIDENIUS (Greens)
Michael SPEISER (EPP-ED)
Chiara TAMBURINI (GUE)

STAFF OF THE SECRETARIAT OF THE COMMITTEE ON CIVIL LIBERTIES, JUSTICE AND HOME AFFAIRS

Ana DUMITRACHE (Administrator)
Inke KALB (Administrator)

STAFF OF THE EP OFFICE IN WARSAW

Jacek SAFUTA (Head of Unit)

STAFF OF THE PRESS ROOM UNIT

Baptiste CHATAIN

INTERPRETERS

G. WOJCIK (FR)
P. PIGNOT (FR)
A. MANGELS (DE)
L. MAYER (DE)
A. GILLIES (EN)
K. SMART (EN)
D.NUNEZ GARZON (ES)
J. FERRER DEGLMANN (ES)
A. GRZADKOWSKI (PL)
M. ALBIN (PL)

For further information on the matters related to the visit to the centres for immigrants and asylum seekers, please contact

Ana DUMITRACHE
Administrator
European Parliament
Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs
Tel: 0032 (0)2/28 41416
Fax: 00 32 (0)2/28 44941
E-mail ana.dumitrache@europarl.europa.eu

For further information on the matters related to the visit to Frontex, please contact

Inke KALB
Administrator
European Parliament
Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs
Tel: 0032 (0)2/28 43090
Fax: 00 32 (0)2/28 44941
E-mail inke.kalb@europarl.europa.eu

ANNEX 2

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

European Parliament
Committee on civil liberties, justice and home affairs
Delegation to Poland
1-3 April 2008

Draft programme

Version of 01.04.2008

Tuesday, 1st April 2008

09:55 – 11:55	flight to Warsaw (SN5155 BRU WAW I)
11:55 – 13:00	transfer by bus to the hotel (Le Royal Meridien Bristol Hotel[1]) and registration
13:00 – 13:15	transfer by bus to the EP Office Warsaw
13:00 – 15:00	**working lunch** with UNHCR, IOM, NGOs
15:00 – 15:15	transfer by bus to the Ministry of Interior and Administration [2]
15:15 – 16:30	**introductory meeting, aiming at presenting the main lines of the Polish asylum policy** Presentations from: • Mr Rafał Rogala, Head of the Office for Foreigners • Ms Monika Prus, Director of the Migration Policy Department in the Ministry of Interior and Administration • Mr Marek Szonert, Direcor of the Office for International Cooperation at the Office for Foreigners • representatives of the Border Guards (names to be confirmed)
16:30 – 17:30	travel by bus to the **Garded centre for aliens Lesznowola**[3]

[1] Krakowskie Przedmiescie 42/44, Warsaw 00-325, Poland, Phone: (48)(22) 551 1000
[2] Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, ul. Stefana Batorego 5, 02-591 Warszawa
[3] ul. Wojska Polskiego 143, 05-600 Grójec

	This centre was built in the 90's and is managed by the Police. In future, the centre will be managed by the Border Guards. A representative of the Office for Foreigners and the Ministry of Interior and Administration will accompany the EP delegation
17:30 – 19:15	visit of the centre, discussion with the authorities
19:15 - 20:15	travel back to Warsaw
20.30 - 22.00	for those interested: **informal dinner with the liaison officer to Frontex of the UNHCR**

Wednesday, 2nd April 2008

09:00 – 11:00	travel by bus (with police escort) to the **Guarded Centre for Foreigners in Biała Podlaska** *This centre is one of the four centers recently built in Poland; it is managed by the Border Guards. A representative of the Border Guards and the Ministry of Interior and Administration will accompany the EP delegation and will provide for an overall presentation of the Border Guards activity in this matter.*
11:00 – 14:00	visit of the centre, discussion with the authorities and the staff; meeting with directors and experts from the Border Guards HQs
14:00 – 15:30	lunch
15:30 – 17:30	return to Warsaw
17:30 – 18:30	**meeting with Mr. Piotr STACHAŃCZYK, Undersecretary of State in the Ministry of the Interior and Administration, in charge with migration and asylum issues**
18:45 – 20:00	dinner

Thursday, 3rd April 2008

09:00 – 12:00	visit of **Frontex** [1] • welcome and general presentation by the Executive Director • presentations by different Heads of Unit • questions and answers
12:00 – 12:15	transfer by bus to the EP Office
12:15 – 13:15	**press conference** at the EP Office
13:15 – 13:30	transfer by bus to **Frontex**
13:30 – 15:00	lunch hosted by **Frontex**
15:00 – 15:15	transfer by bus to the hotel

Free return (Proposal: 19.45 – 21.50 return to Brussels (SN5160 WAW I BRU)

[1] Frontex, Rondo ONZ 1, 00-124 Warsaw, Poland, tel. (48 22) 544 95 00, fax. (48 22) 544 95 01

ANNEX 3

List of organisations and NGOs present on 1st April 2008 at the meeting with the LIBE delegation

UNHCR Poland
IOM International Organization for Migration
Helsinki Foundation for Human Rights in Poland Program Pomocy Prawnej dla Uchodzcow i Migrantow Legal Assistance to Refugees and Migrants
Polish Humanitarian Organization
Caritas Poland
The Halina Niec Legal Aid Center
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (Association for Legal Intervention)
Legal Clinic at the Warsaw University
The Rule of Law Foundation
Center for Migration Research: CMR
The Warsaw School of Social Psychology (SWPS)
La Strada Poland
Amnesty International - the Polish section.